

Günün en geç saatinde çıkar Halk Gazetesi

Millî Şef şehrimizde

Reisicübrurumuz Millî Şef İsmet İnönü, bu sabah dokuzbuçukta Haydarpaşaya muvafakat eden hususî kafile Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Millî Şef, istasyonda şehrimizde bulunan Millî Müdafaa ve Kili general Ali Rıza Artunkal, İktisat vekili Sırrı Day, parti idare heyeti reisi Suat Hayri Uçulplu, şeh-

rimizdeki, mebuslar, generaller, valî muavinî Ahmet Kınık, üniversite rektörü Cemil Bilsel, profesörler ve sair müllî ve askerî erkân tarafından karşılanmışlar. Millî Şefimiz halkın tezahüratı arasında tren den inerek Haydarpaşa rıhtımına gelmişler, buradan Fı-loryaya geçmişlerdir.

Sitalingirad sokaklarında Muharebe çok kanlı ve şiddetli bir safhaya girdi

Moskova radyosu şehre yapılan hava muharebelerini "vahşiyane" diye vasıflandırıyor

Bir Alman generali cephede öldü

Moskova 17 (A.A.) — Moskova radyosu bu sabah Stalingrad muharebesinin "bilhassa şiddetli ve kanlı, bir safhaya girdiğini" bildirmiştir.

Spiker şehre doğru Alman ilerî hareketinin devam ettiğini ilâve etmiş. Düşman büyük kayıplara uğramasına rağmen daima terakkiye kaydetmektedir.

Radyo şehir üzerinde durmadan yapılan hava muharebelerini "vahşiyane" diye vasıflandırmıştır.

London, 17 (A.A.) — Röyter ajanının Moskovadaki hususî muhabiri Harold King yazıyor:

Dünkü gün Alman tankları ile hücum kütlesinin girmeye muvaffak oldukları Stalingrad doğu şimalinde kanlı bir muharebe cereyan etmekte. Her tavanarası her mahzen ve her pencere bir siper haline gelmiştir ve Almanlar Ruslar ekseriya sokakların iki başında karşılıklı çarpışmaktedir. Muharebe gâh bir tarafa, gâh öte tarafa temayül etmekte ve Sovyet kuvvetleri stratejik önemde tepeleri geri almak için sık sık çıkışlar yapmaktadır.

Ruslar Terek'in cennet sahilinde bir karşı taarruz yapmışlardır. Almanlar burada Grozni petrol madenleri istikametinde bir yarma hareketine teşebbüs etmektedirler. Sovyetler yendi den bir kasaba daha almışlar ve bir

muharebede 800 Almanı kısmen yarmış, kısmen öldürmüştür. Almanlar nehrin Mozdok doğusundaki şimal sahilinde saldırı maksadıyla taarruzlar yapmışlardır.

Rijev - Viyazma cephesinde Moskova doğusunda önemli bir müdafaa hatına karşı yapılan bir Alman hücumu püskürtülmüştür. 129 uncu Alman piyade tümeni kumandanı general Rüttau Rijev yakınında yapılan bir savasta ölmüştür. Cesedinin birkaç gün evvel muharebe meydanında bulunduğunu ve üzerinde hüviyetini gösteren hiçbir vesika ele geçirmediği bugün haber alınmıştır. Ceset esir edilen bir Alman subayının şahadeti ile teşhis edilmiştir.

Alman tebliği

Berlin, 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Terek üzerinde düşmanın inatçı muhavazesi rağmen savajlar devam etmektedir. Düşmanın mukabil taarruzları püskürtülmüştür. Müstahkem Stalingrad şehri için muharebe durmadan gelişmektedir.

Don cephesinde düşmanın yaptığı taarruzlar Macar kütlesinin karşı hücumlarıyla püskürtülmüştür. Düşmanın birçok savas grupları kısmen yok edilmiş, kısmen esir alınmış ve 24 zırhlı tahrip edilmiştir.

Doğu cephesinde düşmanın Voronej köprü başını geri almak için yaptığı teşebbüsler dün de şiddetli müdafaa savajları ile akim kalmıştır. Düşman ağır kayıplara uğramıştır.

Rijev bölgesinde düşmanın zayıf hücum teşebbüsleri akim kalmıştır. Düşman 21 zırhlı tank kaybetmiştir.

Vali bu sabah geldi

Gecenin Ankara'ya giden İstanbul valisi ve belediye reisi Lütfi Kırdar, bu sabah Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Göbels dedi ki:

Hudulsuz hürriyet veya ölmemiz "arbin neticesine bağlıdır

Vaziyet, bize bütün zafer şanslarını bildirir, or

Bugün galip Almanyanın elinde o kadar garantiler vardır ki harbin neticesinden endişe duymasına mahal yoktur

Yazısı 2 nci sayfada

İstihbarat daireesi şefi Tani Japon Hariciye Nazırı oldu

Tokyo, 17 (A.A.) — 53 yaşında olan yeni Japon hariciye nazırı Tani, jikitegrin 1941 senesindenberi hükümetin istihbarat bürosu şefliğine ifa etmekteydi. Hariciye nezareti hizmetine giren Tani bilhassa Kanton, Hamburg, Paris, Vasingtonda, Holanda ve Mançukoda mühtelif vazifelere tayin edilmiştir.

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer:
VARİT MATBAASI
Ankara caddesi VARİT Yurdu

17

EYLÜL 1942
PERŞEMBE

Numara: 1094 Sene: 4
Tel: 23812 Posta kutusu: 214

Bu Akşam

Arjantin'den
Celere Buğdaylar

Yazan: SADRİ ERTEM

HARBİN başladığı gündenberi bütün dünyada kendini hissettiren ve gün geçtikçe tazyikli artan bir sıkıntı vardır.

Bu sıkıntı bir taraftan yerbir harbin harikulade feci şartlarla gelmesi, verildiği dehşet nisbetinde insanların ihtiyaçlarına da aykırı bir hayat tarzını kabul ettirmek istiyor. İnsan ihtiyacı ile alay eder bir halli var. Diğer taraftan hayatın idamesinde ümitsizlik baş gösterdiği gibi, açlık ve gıda sıkıntısı da bir tehlike halinde insanlığı sarıyorsa, Harbin sahaları genişledikçe, dünya mübadelesine alınıyor ve bu devreye gelmiş olan memleketler, bu memleketlerin ihtiyaçlarını bu mübadele sisteminin yarattığı geniş ufka göre ayarlanmış insanları ıztırapta ıztırapa sürüklüyor.

Mübadelelerin daha mahdut sahalarına inhisar ettiği devirlerde insanların ihtiyaçları daha mahdut idi, o zamanda, harpler bir nevi ihtiyaçların sıkı ması şeklinde olurdu.

Fakat o devirlerde mahrumiyetin şiddeti bugünkü insanlara hissettikleri derecede değildi. Elektrikli algaı insanın petrol lambasında oturması bir azaplı. Fakat bugün insanlar gözlerini kapkara, zifiri gecelere alıştırmak mecburiyetindedir.

İstihsal işini beynelmileli mikyaslara göre yapan memleketler istihsal ettikleri maddelerde fazla istihsalı gadirine, istihsal etmedikleri maddelerde ihtiyacı maruzdurlar.

Bazı memleketlerde kıtlık ile bolluk yanyana tahrifat yapılmaktadır. Bazı memleketler, hele kendilerini "otarşılın" çemberi içine sokamayan ve haricden gelecek maddelere muhtaç olan şokuz memleketler facia halini dediler. Dünyanın manzarası budur.

Arjantin, Birleşik Amerika, Kanada buğday memleketleridir. Burada buğday, hububat teneleri makineleri işletmek için kömür ve petrol yerine kullanılmakta, ve dünyanın bazı kısımlarında insanlar açlıktan düşüp ölmekte, bir dilim ekmek bulmak için dünyanın her cinayeti her faciasını yapıyor

ingiliz tayyareleri Alman topraklarını bombaladılar

37 ingiliz tayyaresi düşürüldü

Berlin 17 (A.A.) — Alman tebliğinde:

İngiliz hava kuvvetleri dün şimali Almanya ve işgal altındaki batı bölgeleri üzerinde yaptıkları bir uçak teşebbüsü esnasında 4 uçak kaybetmişlerdir. Geceleyin İngiliz bomba uçakları Ren ve Velfalya bölgelerine taarruz etmişlerdir. Halk arasında kayıplar vardır. Yangınlar ve maddi hasarlar olmuş birçok mahal. lerde bilhassa ikametgâh mahallelerinin

de binalar hasara uğramıştır. Hücum eden bomba uçaklarından 37 is düşürülmüştür. Hafif Alman savaş uçakları gündüzün İngiltere'nin cennet sahilinde sanayi tesislerine ve muavazalarına keza Oracles'larda İngiliz kütanelerinin bir karargâhına tam isabetli atışlar yapmışlardır.

Geceleyin doğu İngiltere'deki askeri önemde hedeflere tahrip ve yangın bombaları yağdırılmışlardır.

Kumkapıda bu sabahki kamyon kazasının tafsilatı

iki çocuk parçalandı, bir adam ağır surette yaralı
şoför vak'a yerinde ağıd

Bugün Kumkapıda feci bir kamyon kazası olmuştu.

Teşköprüllü Salim oğlu Hasan'ın 1. dairesindeki belediye'nin 135 numaralı çöp kamyonu Gedikpaşadan Kumkapıya İnen Tiyatro caddesinden aşağı

katlanmaktadır.

Biz de bu dünyaya içindeyiz. Harbin tesirinden kurtulmamıza imkan yoktur. Ancak bizim kendi şartlarımızı, zı, dünyanın geçirdiği sarıarla mukayese edersek hiç şüphesiz birçok yabancılara istisnasız istisna ettikleri gibi, bizim memleketimiz mesuğ bir ülkedir. Karşımızda gıda maddesinin bizim için en ehemmiyetli olan ekmeğe mesalesinde sıkıntı vardır. Senelik ağırlığımız 250 bin tondur. Bir taraftan istihsal teşvik, bir taraftan istihsalı tahdit ederek bir taraftan da haricden buğday getirerek bu açığı kapatmak istiyoruz.

Haber aldığımız göre, Arjantin bize buğday verecektir. Nakil vasıtası işi de halledilmiştir. Buğdayın Atlantik aşarak Akdenizde İmanlarımızı kadar gelmesi tek mesele olarak kalmıştır. Bu işte alakalı devletlerin yolu serbest bırakmaları gibi insani jestlerini bekliyoruz.

Cografyanın mantığı, geopolitiğin tarafsız kalmasını her iki muharip zümrenin de menfaati budutları içine soktuğu Türkiye'nin karnının tok olması, mide ıztırapını duymaması, yalnız insani bir hissin icabı diye değil, hakiki menfaat hesaplarının da ortaya attığı bir zarurettir.

Ümit ederiz ki deniz yolu cenneti Amerika mahsulünü Türkiye'ye rahat rahat getirecektir.

giderken, kamyonun önüne bir seyyar satış çıkması, şoför satıcıya: "çigeme" demek için direksiyonu sola kırarak kamyonu kaldırıma bindirmiş ve durdurmuştur. Kamyon tokar hareket edince, bir arızadan dolayı süratle tiyatro caddesinden aşağı ilerlemeye başlamış şoför kamyonu durdurmak için Yüce Ülkü lisesinin altındaki 24 numaralı eve toslanmıştır.

Bu hareket de fayda vermemiş. Kumkapı altıyol ağzına ağır mütehis bir hızla, adeta yuvarlanan kamyon evvelâ Goshinşyanın kahvesinin önünde bulunan iki küçük ağacı devirmiş, sonra altıyol ağzının ortasında bulunan çemneye çarparak, çemnenin taglarını parçalamıştır. Asıl facia bundan sonra vukuca gelmiş. Çemmeden su alan 32 yaşlarında saka Hasan kamyonun şiddetli bir darbesiyle bir kenara fırlamıştır. O sırada çemnenin ilerisinde durmakta olan iki çocuk da kaçmağa vakit bulamadıklarından bu facianın kurbanları olmuşlardır. Kam-

yon bu iki zavallı çocuğu 10 metrekadar sürüklemiş, ve bir gün evvel Kevork Manakyanın Ali Rızaya sattığı tüttüncü dükkânına çarpmıştır.

Her iki çocuk da parçalanarak ölmüşlerdir. Dükkânda bulunan Ali Rızanın oğlu Baha kendini kurtarabilmiştir. Dükkân da parçalanmış. Ön cephesi tamamen harap olmuştur. Saka Hasan baygın bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış. Cerrahleri muayene eden adliye doktoru gömülmesine ruhsat vermiştir.

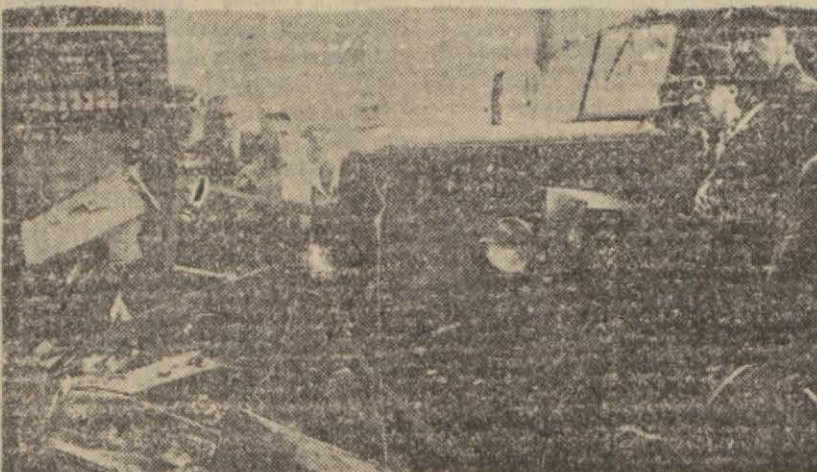
ŞOFÖR VAKA YERİNDE AĞLADI

Kazadan biraz sonra, götürüldüğü karakoldan tekrar geri getirilen şoför Hasan, hıçkırarak hıçkırarak ağlamış ve dövmüştür. Asabi adamakıllı bozulmuş olan şoför Hasan korku ile su sual sormuştur:

— Ölen var mı? Saka kurtuldu mu?

Kendisine hiç kimsenin ölmediği söylenmiş, biraz süküneti tulmuştur. Şoför ağaca çarptıktan sonra kendini kaybetmişti. Hiçbir şey hatırlamadığını söylemektedir.

Hasan, henüz 4 aylık bir şofördür. Ölen çocukların hüviyetleri tesbit edilmiştir. Bunlardan biri Mırdıç oğlu Arif, diğeri İsmail oğlu Hüseyin'dir.

Kazayı yapan kamyon ve parçaladığı dükkân

Eski İngiliz sefiri Persi Loren'in bir makalesi

Londra, 17 (A.A.) — Sunday Tayms gazetesi İngiltere'nin eski Ankara büyükelçisi Persi Loren'in bir makalesini büyük başlıkla neşretmektedir. Makalede deniliyor ki:

Yeni Türkiye'yi vasıflandıran esas nokta bütünlük ve idraktır. Türkler mütecanis olmayan eski Osmanlı imparatorluğunu aramıyorlar. Bu imparatorluğun Türk olmayan kısımları atılmıştır. Eskiden Halife ve Sultanların hâkimiyeti altında bulunan bu topraklarda yeni hükümetler teşekkül etmiştir. Türkiye bunlara feshat nazarla bakmıyor.

Yeni Türkiye siyasi istiklâlini müdafaa aza zmetmiştir. Bu hususta mukarrar çok büyüktür. Türkiye'nin nüfusu takriben 20 milyondur. Türkler istedikleri gelişmeyi temin etmek için sulh arzu ediyorlar. Türk hükümeti adamları bugünkü olayları evvelden görmüşlerdir.

Türkiye'nin bu görüşüne bir çok devletler inanmışlardır. Cumhuriyetin ilânından beri vatandaşlardan bir çok mali fedakârlık istenmiştir. Gelirin yüzde 25-30'u millî müdafaa tahsis edilmiştir. Bütün vatandaşlar bunu seve seve kabul etmişlerdir. Türkiye'nin silâhları kimseyi tehdit etmiyor, ancak istiklâlini korumak içindir. Bu takdirde değer bir misaldir.

Yeni Türkiye hayatının en kıymetli unsuru köylüdür. Türk köylüleri azim sahibii, mert insanlardır. Sabahın akşamı kadar çalışır. Tarlalarını ekip biçerler. Vatan müdafaaasına çağırılınca sapanlarını bir rakarok silâha sarırlar. Türk köylüsünün muharebe sahnesinde cesaretinin hududu yoktur. Kendisiyle düşman vaziyetinde bulunurların hepsi buna hürmeti öğrenmişlerdir.

Kemalist Türkiye bütün komşularıyla iyi münasebetler kurmuştur. Rusları dost yapan, asırlık ihtilâfı nihayet veren uitanlar değil, yeni Türkiye'dir. Yunanistan ve diğer komşularla dostluk tesis eden yine Sultanlar değil Cumhuriyet hükümetleridir. Beyhude yere çalışır olmak beraber Bulgaristan'da Balkan antantına girmesi istenilen yine Türkiye'nin hükümet adamlarıdır. Saadabat paktına giren ve Asya'daki komşularıyla dost yaşamayı temin eden yine Sultanlar değil, yeni Türkiye'dir.

Bakalım iki adamdan bahsederek bitirmek istiyorum. Atatürk ve İnönü. Türkiye'nin kendini idare etmek için bulmak mahzarıyetine nail olduğu iki adam. İkisinde de aynı olan şu iki meziyet var: Kaya kadar sağlam namus ve şeref, çok yüksek bir vatanseverlik. İnönü güvenilmeğe lâyık, nadir görülür görüş berraklığına malik, insanları sevk ve idare etmesini bilen bir şefirdir. Kemalist Türkiye'nin anahtarlarını onun kadar iyi muhafaza edecek bulunamazdı.

Atatürk için sunları söyleyeyim: "O sevk ve idare için yaratılmış radyomdan bir insandı. Ölümler korkmuyordu. Harbi biliyordu, fakat kan dökmeye razı değildi. Sulh onun başlıca gayesiydi."

Suyu alınmış gıda maddelerinin taşınması

Amerikada ehemmiyete teklif ediliyor

Washington, 17, (A.A.) — Kon. greye hitaben söylediği son nutukta, denizaltı muharebesinden bahseden Reis Roosevelt, diğer gemilere nispeten yarılanma tehlikesi daha az olan az su kesimli bir geminin inşa edilmekte olduğunu bildirmiştir. "deniz samuru", diye anılan bu gemilerin ilk modelleri değişiklik görmüş ve "deniz üstünde oynayan", diye anılan tek kemmül etmiş yeni modellerin inşası Cargoes Incorporated'e tevdi edilmiştir.

Reis Roosevelt, suyu alınmış gıda maddelerinin gemilerde daha az yer tuttuğunu ve bu meselenin teklif edilmekte olduğunu söylemiştir. Rejse göre, suyu alınmış bir öküz, normal halde bulunan bir öküzün isgal edeceği yerin on da birini isgal edecektir.

Fransanın Sofya elçisi general Döğale iktihak etti

Londra 17 (A.A.) — Rüyter: Fransanın Sofya elçisi Jules Blon, del, Döğal kuvvetlerini iktihak etmek üzere istifa etmiştir.

Saha ihtilâfı yüzünden

Galatasarayla Beşiktaş bu hafta karşılaşamayacak

İstanbul ilk maçları bu pazar günü başlayan, Fener stadında Topkapı - Alemdar, Demi spor - Unkapanı, Şeref stadında Kuruluş - Hisar, Beykoz - Davutpaşa, Süleymaniye - Vefa, İstanbul Spor - Kasımpaşa kulüpleri karşılaşacaktır.

Ancak bu hafta Fener stadında yapılacak mukarrer olan Galatasaray Beşiktaş arasındaki ilk maç, yapılmayacaktır. Bunun sebebi saha ihtilâfının halledilmemesidir. Malûm olduğu üzere Galatasaray geçen sene olduğu gibi, bu sene de yüzde 40 hisse istemiş, fakat bu teklif kabul edilmediğinden Galatasaraylılar oynama imkânına karar vermişlerdir.

Çin'deki muharebe

Çunking, 17, (A.A.) — Resmi tebliğ, Çin kuvvetlerinin düşmana ağır ziyat verdirdi. Kinha istikametinde, Vuyin şimal batısın da ilerî hareketlerine devam ettiklerini bildirmektedir.

Japonlar 16 Eylülde, Kinha'nın batısında karşı taarruza geçmişler ve tankları sayesinde şehir doğu mahallelerine varmışlardır. Sonradan bu kuvvetler, ağır kayıplara uğratılarak geri püskürtülmüşlerdir.

Göbels dedi ki:

Berlin, 17 (A.A.) — Propaganda nazırı Göbels Das Rayh gazetesinde yazdığı bir başyazıda bu harbin ne kadar süreceği meselesini incelemektedir. Nazır diyor ki: "Harbin dördüncü yılında dost ve düşman herkes harbin ne kadar süreceği sualini sormaktadır. Bu 4 yıl zarfında yalnız harp değil, insanlar ve milletler de bir değişme geçirmiştir. Bütün memleketlerde bugün her şey daha realist manzara gösteriyor. Biz harbin iptidasında realist görüşle bakmıştık. Şimdi aklımız değişti. Harp bütün millî kuvvetin kullanılmasıyla zafere varılması icabeden muazzam bir milletler trajedisidir. Hudutsuz hüriyet veya ölmemiz harbin neticesi değildir."

Muharebenin ne kadar süreceği hakkındaki sualini kat'i bir cevabı yoktur. Nasıl ki bir harbe tekaddüm eden günlerde harbin ne zaman ve ne şekilde biteceği de bilinemez. Fakat tecrübe şunu ispat eder ki harp gibi sulh da birdenbire çıkacaktır.

İngilizler, bütün muharebeler kaybedilir, sonuncusu kazanılır, diyorlar. Bu söylenen sözlerinin en pratiksidir. Bu ancak 1914 harbinde bizim yaptığımız gibi, galibiyetimizle razıyken, muharebeyi bitirmekle kabil olur. Bugün galip Almanyanın elinde o kadar garantiler vardır ki harbin neticesindep endişe duymasına mahal yoktur.

Almanya hiçbir zaman taarruz prensiplerini feda etmemiştir. Harbinin mütemadiyen gelecek teşebbüsü heklmişlerdir. Her yeni yaz şindiye kadar bütün sahalarda harp kudretinin iyi fazlalatmıştır. İptidai madde ve silâh bakımından vaziyetimiz, harbin iptidasından daha iyidir. Anglosaksonlar bizi en hâlâ çok geridiler. İptidai madde ve insan bakımından çok zengin olan Rusyanın bugün kolu bacağı kesilmiştir. Harp kuvveti zayıflaması telâkki edilebilir.

Nitekim çok acı sözlerle, hakikatı ona olduğu gibi tasvir ettim. Maktul bu defa düşünce aldır. Onda bir aşağı, bir yukarı dolasmaya başladı. Birden durdu, tuhaf tuhaf yüzüne baktı, ve korku içinde yaşadığını, aklî hastalığının müptelâ olan oğlundan ürktüğünü anlattı. Vaktile gençliğinde bir hatâ işlemiş, ve hatası bir arkadaşının hayatına mal olmuş. Emarelere baktı. İrsu bu arkadaşının ruhu büyük oğluna girmiş. Sözleri hatırladım: "Dünya her defa yüzüne bakınsa, diğer gözlerini görmüş gibi oluyordum ve bu gözler o kadar kin ve cinayet hursile parlıyor ki tüylerim diken diken oluyordu, dedi. Bütün bunların kurnu olduğunu, a'bayı anlatmaya çalıştım, ve bu meyan da mis Marşantı evden uzaklaştı. Nasını tavsiye ettim."

"Mis Marşantı mı?"
"Evet onu. Bütün anlaşmazlıkların sebebi odur. Daha Hindistanda' ilken ondan hoşlanmazdım."
"Nasıl oldu da albay bu kadını yandı?"
"Tapehde bir otelde tanıştılar. İlk

Bir, iki nokta

Arabacılık sanatını
Himaye ve "tabana kuvvet,"
Meselesi

ULUS başmuharriri Falih Rifki Atay büyük şehirlerdeki nakli vasıtalarının durumunu inceliyen "Konusma, sinda sayıları günden güne azalmakta olan otomobillerin yerine atlı arabaların ikamesini öneri sürerek diyor ki:

"Büyük harbi pekalâ faytonlu, kupa geçirmişlik. Bizim yastıkları ilk gençliklerinde meselâ Beyoğlu ile Be-yazıt arasında hiç de uzak bulunmazlar."

Falih Rifki Atayın temas ettiği mesele üzerinde esaslı surette durulacak bir mevzu. Bugün en büyük otomobil sanayi memleketi olan Amerika harp halinde bulunuyor ve dünyaya sene yüz binlerce otomobil sevken fabrikalar ayıldanber harp sanayi için çalışıyor. Otomobil memleketi olan Amerikada motörli nakil vasıtaları tahdide tabi tutulmuşken, biz burada bir çivisiç bile yapamadığımız otomobilleri keyfimiz için zevkimize için harp ediyor, hardalattırıyoruz sanki arkası gelecektir gibi, ve işide bir benzine "zam yapıldı, yağ fiyatı arttı, yedek parça şukadar yükseldi, teklifleri iletir sürülerek şurası burası çırpıyan otomobillerin taksi ücretlerine zam isteği ile karşılaşıyoruz."

Aradan bir kış geçip de yedek parça bulmak imkânı daha çok azalır eminin ki taksi ücretlerine zam istediği her ayda bir vakit olacaktı. Arkası gelmiyen taksitlerin durumunu böylece teşbi ettikten sonra bunların yerine geçecek nakli vasıtasını temin etmenin gairesine bakmalıyız.

İstanbulda bugün 100 kadar binek arabası vardır. Bunlar sayfiye yerlerine dağılmış bulunmaktadırlar. Bir kere bunları hakim kâhki ihtiyacı, ni karşılayacak bir vaziyete getirmek lâzımdır. Yani otobüsler gibi muayyen yollarda işletmelidir. Bundan başka İstanbul için nüfusu kesif olan bir şehirde araba adedinin bugünkü bir kaç misline çıkartmak zorundadır. Bu nun için de hayvanlara lâzım olan saman ve arpayı haricden getirilecek demir malzemeyi arabacılar ucuza vermeli. Arabacılık sanatı henüz ölmemiştir. Fazlîte arabacılar çarşısında, senelerce süren otomobil rekabetine karşı dayanıp ve dükkanlarını kapamıyan Türk çocukları dedelerinden, babalarından miras kalan bu sanatı yaşatmaya çalışmaktadırlar, ve bunlarda ki bugün iliyen arabaları, — malkemessizlik karşısında — işler hale getirmişlerdir. Arabacılık sanatı ve arabacıları korumak, hem memleketin millî serveti bakımından, hem şehrin nakli vasıtasını temin bakımından hükümetin ve belediyenin gözetimine alacağı işlerdir.

Şehirliye düşen bir vazife de kısa mesafelerde tabana kuvvet vermek. Bizden evvelkiler nasıl kilometrelerce yürümüşlerse biz de yürüelim!

Yekta Ragıp ÖNEN

10 gün içinde 2200 Sovyet tavyaresi düşürüldü

Milano 17 (A.A.) — Sovyet cephesindeki vaziyeti teklif eden Korjiera Della Sera gazetesi 10 gün içinde 2200 den fazla Sovyet tavyaresinin tahrip edildiğini kaydetti. Sonra son zamanlarda Sovyet hava kuvvetlerinin uğradığı korkunç kayıpları, imalâ ne kadar yorimli olursa olsun telâfi edilemeyeceğini yazmaktadır.

Ayda vasatî 800.000 ton İngiliz - Amerikan gemi kayıplarına gellince gazete, bu rakamın yeni inşaat tonajının en aşağı iki mislini gösterdiğini kaydetmektedir.

andan itibaren arkadaşım üzerinde büyüleyici bir tesir yaptı. Fakat yalnız ona mı? Bütün cıftaklı erkekler ona meftundular. Ben ise ilk andan itibaren onun maceraperest bir kadın olduğunu anladım.

"Albayla mis Marşant arasında da ha samimî münasebetin mevcudiyeti ne ihtimal veriyor musunuz?"
"Tahmin etmiyorum. Arkadaşım çok ciddi ve dürüst bir insandır. Buna rağmen iki hafta geçmeden bu kurnaz kadını onu iyice avucunun içine almış buluyordum."

"Cinayet hâdisesine aydet edelim. Albay tavsiyelerinizi nasıl karşıladı?"
"Gülümseyerek dinledi. Fakat ona Duglasi bir aklî mihnessesine yattı. Masını ve çocukları ile barışmasını tavsiye edince hiddetlendi. Avaz avaz bağırıyordu:

"Onlarla barışmak mı? Köpekler

DIKKAT

HABER Gazetesi, 21 Eylül 1942 Pazartesi
Gününden itibaren meşhur

İNTİKAM!

romantını, HERGÜN

8'er Sayfalık Formalar Halinde

Okuyucularına vermiye basıyacaktır.

Kıtap seven
Heyecanlı romanları okumaktan ve toplamaktan zevk alan
Okuyucularımızın bu fırsatı kaçırmamalarını tavsiye ederiz.

Bay ve Bayanlara müjde

Bu tasarruf devrinde eskidi, boyası soldu, renginin modası geçti diye kıymetli

bir kışeye atıp terk etmeyiniz. *Tölyemiz istediğiniz renkte elbiselerinizi uygun olarak eski ÇANTALARINIZI fenni suretle boyar ve yepyeni yapar. Ayrıca her türlü tamir ve ismarlama çanta yapar. Tuvaletinizin rengine uyur en alâ sabit tınak elialarımızı ancak a'ölyemiz de temin edebiliriz. Karaköy Mühane caddesi Hasanpaşa han No. 2, 3

Doğu cephesinde

Londra: 17, (A.A.) — Stalingrad şehrinin hâli gitgide vahimleşmektedir. Resmi tebliğde ilk defa olarak Ruslar Stalingrad varoşlarında çarpışmalar cereyan ettiğini söylemektedirler. Aynı şiddetle taarruz devam etmektedir.

Mozdok kesiminde şiddetli çarpışmalar olmuştur. Düşmanın bütün taarruzları geri atılmıştır. 30 Alman tankı tahrip edilmiştir.

Voronej kesiminde Ruslar yeni muvaffakiyetler kazanmışlardır.

Londra: 17, (A.A.) — Moskova radyosunda bir spiker, Almanlar Kafkasyaya yeniden saldırı yapmak için toplandıklarını söylemektedir. Almanların ilk planı Stalingradı zapt etmek ve oradan As. trakana imkân, fakat Stalingradın bu tarzda müdafaa edilmesi planlarını bozdu. Son 4 ayda Ruslar 73 Alman tümenini bozguna uğratmış ve 21 fırkânı batarya, harını imha etmiştir.

MOZDOK BÖLGESİNDE MUHAREBELER ŞİDDETLENDİ

Moskova: 17, (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri Harold King bildiriyor:

Kafkasyanın Mozdok bölgesinde muharebe son derecede şiddetlidir. Büyük bir faaliyet gösteren Sovyet hava kuvvetleri şimdi görünüğe göre Almanlarınki kadar kuvvetlidir. Çünkü Almanlar bütün tavyarelerinin Stalingrada karşı toplamışlardır. Kara harekâtı da Almanların istediği şekilde cereyan etmemektedir. Almanlar bir muharebede 69 tank kullanmış olmalarına rağmen Sovyet müdafaa alarına girememişlerdir. Dağ muharebelerinde Almanlar nahoş sürprizlerle karşılaşmaktadırlar. Küçük ve derin bir boğazdan bir Rusun rehberliğinde ilerleyen Alman dağ kıtaları gizlenen Rus kıtalarını dinamikte havaya uçur. cıkları boğaza hakim bir kayanın altında kalarak ezilmişlerdir.

Sovyetler birliğinin her tarafında sonbahar kendini göstermeye başlamıştır. Bu sene yakını bir tarihte donların başlayacağına dair alâmetler vardır.

TARİHİN EN BÜYÜK MUHAREBESİ

Moskova: 17, (A.A.) — Almanların, aldıkları bütün takviye kıtalarını tarihin en büyük muharebelerinden birine saldırdıkları ve böylelikle Rusları batı kesiminde ha-

rabe halinde bulunan Stalingrad şehrine doğru sürdükleri ve başka noktalarda Rus müdafaa hatlarına nüfuz ettikleri bildirilmektedir. Bazı gayialara göre, Almanlar şehrin ortasında Volga nehri ne varmışlar ve evden evde şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Tebliğlere göre, Rusların yaptıkları yan taarruzları Almanları isgal ettikleri bir çok yerlerden çıkarmıştır.

Stalingrad şehrinin cenup batısında, pike bomba uçaklarının desteklediği Alman tank ve piyade kuvvetlerinden mürekkep mühim bir teskil Rus hatlarını epeyi bir derinliğe yarmış fakat Rus kuvvetlerinin boş kalan yanlarına yaptığı taarruzlar neticesinde gerekilen mecburiyetinde kalmıştır. Muharebenin 25'nci günüdür. Bu muharebe esnasında Almanlar Don nehriin geçerek Volga çevresinde cepler husule getirmişlerdir. En şiddetli Alman taarruzları geçen hafta başlamıştır. 3 gün devam eden şiddetli hücumlardan sonra muharebe aklı hayale gelmez bir şiddet safhasına girmiştir. Almanlar, şehrin cenup batısında bulunan Rus müdafaa hatlarında bir gedik açtıkları vakit, Rusların bir ricat hareketinde bulunmaları:

muhtemel olarak onları daha kötü bir âkibetten kurtarmıştır. Alman bomba uçakları, mühim piyade kuvvetlerinin takip ettiği tanklara yol açmışlardır. Geri çekilmemiş olan Rus kuvvetleri, düşmanın geriine ve yanlarına taarruz etmişler ve tankları top ateşine tutarak piyadeden ayırmışlardır. Şehrin merkezinde Volga istikametinde yapılan ilerî hareket Stalingradı ilkiye ayırmıştır. Bu iki kısım devamı olmaksızın başlıca birbiri ne bağlandı.

Kızıl yıldız gazetesine göre, Almanlar büyük hava hakimiyetiyle — ne rağmen günde ancak 1, 1:2, veya 3 kilometre ilerleyebilmektedirler. Alman piyadesi en derin olarak tank ve hava kuvvetleri tarafından desteklenmeden taarruza kalkmamıştır. Alman hava kuvvetleri, Alman piyadesinin yolunu kesen Rus bataryalarını harp dışı yapmakla, Rus kara kuvvetleriyle yapılan muharebelerde baş rolü oynamışlardır.

Öğle tebliğine göre, Novorossiskin düşüşünden sonra bu şehir müdafileri Sokhum ve Batuma giden sahil yolunu tutmaktadırlar.

"Odama çekildim, soğuk bir duş yaptım, ve batıyanıyeme sarıldım. Bir iki dakika sonra uyumuştum, ve ancak uykum kapımı vurmasla tekrar uyanımdı."

Yüzbaşı Praysan ifadesi Kols üzerin de derin bir tesir yapmıştı. Prays çekildikten sonra uzun zaman düşünceye daldı.

Anlaşılan albayın aklî ölümlü çocuklarının içinde yalnız en küçük kızı Viktorjya ziyade müteessir etmiştir. Gözleri ağlamaktan şişmişti ve soruş esnasında da birkaç defa hıçkırdı. Buna rağmen bütün bunların daha ziyade gösteriş olduğunu düşünmekten kendini alamamış.

Mis Viktorjyanın istivahı pek kısa sürdü. İddia ettiğine göre hem en meğzi müteakip odasına çekilmiş ve meşessif hâdiseye alt hiçbir malumatı yoktu.

Aynı iddiayı son derece telâşlı ve asabi görünen Norgrin de iletir sürdü. Kols sorguya bağlandı: "Albayın ölümlü siz galiba çok müteessir etti, mister Norgrin."

(Devamı var)

EN SON DAKİKA

Küçük İlanlar Kuponu

Bu kuponu eklenerek gönderilecek iş arama ve iş verme ilânları En Son Dakikada parasız nesredilecektir. İlanların gazetedeki görüldüğü şekilde olmasına dikkat edilmelidir. Evlenme teklifi gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarıf adreslerini bildir-meleri lâzımdır.

Evlenme teklifleri:

* Yaş 33, boy 1,57, ilse mezunu, bir sanatkâr, evlenmek istemektedir. Bayın kendisine ait imalâthanedeyde ayda 100 lira kazanır varur. Hiç evlenmemiştir ve sadıktır. Bayanın 21-30 yaşlarında, boyu ile müteasip, sarışın, az şıman olması lâzımdır. (Tirkol) remzine müracaat.

* Yaş 28, boy 1,50 kilo 50, orta tahlilli, ev eşyaları mükemmel bilen, 12 yaşında bir kız çocuğu bulunan, güzel, yüksek aileden zengin olmayan ölen kocasından dul kalmış bir bayan. Esmer, orta boyu şıman çek kullanmayan, kumar oynamıyan devlet memuru, en az 70 lira maaşlı bir bayia evlenmek istemektedir. Çocuksuz olanlar tercih edilir. (S.Y. 16) remzine müracaat.

İş ve işçi arayanlar

* Ortaokul mezunu, kimsesiz bir genç iş aramaktadır. Uzun zaman daktilo ve muhasebe işlerinde çalışmıştır. Bir ticarethanenin bir yazibhanenin muhasebe ve hesap işlerini deruhte edebilir. Tasraya da gider. (Ça. lışkan Türk) remzine müracaat.

* İşinin birinci sınıfında okuyan, 19 yaşında bir kız, mektep vakti 63'leden sonra, tatillerde sabahın akşamı kadar çalışmak istemektedir. Daktilo da bilir. (E. Azer) remzine müracaat.

Aldırınız:

Aydağız remizleri yazılı olan okuyucularımızın adlarına gelen mektupları idarehanemizden (pazarları hariç) hergün sabahın 8'leye kadar ve saat 17 den sonra aldırınız.

(Ateş 6) (A.G.) (B.T.45) (Bulunmaz) (E.N.S.) (F.D.K.) (İdeal) (Kaynak) (Karcin) (Lale 11) (M.E. 49) (Nadide) (P.A.) (2. R.U.) (R.S. Kimsesiz) (S.A.E) (Salacak) (Sanatçı) (T.A.)

TÜRK BAYANLARI

Bişki - Dikş TERAKKİ YURDU

Bişki ve dikşli bir bulınyenlere 9 bilenlere 3 ve dikşli bilip makasın olmak istenilen 3 ayda bütün süretilik ve referatuile esaslı öğretir. Tasdikli diploma verir. Talebe kaydına başlamıştır. Cumartesi ve pazarın madaa saat: 9.12 ve 14. 17 ye kadar hergün müracaat olunur. Beyoğlu Altınbakkı Babil caddesi No. 63

ZAYI — Fen fakültesinden aldığın 2626 numaralı mektep hüviyetim zayı ettim. Yenisi alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Fen F. 2626 Naci Kaynar (17092)

UMUMUN NAZARI DİKKATİNE

Hakikati anlamak lâzımdır

Bazı kadın ve erkekler bu başta yukarı pahalılıkla yenisil alamadığı çanta ve kunduralarını boyatmak için kundura boyacılarına verirler. Boyanan çantayı aldığında farkına varamazlar. Vaktaki yüksek paraları yaptığı nadide elbiselerini giyerek çantasını kol tuğuna aldıkları vakit o güzel elbiselerin tarafına siyah kundura boyası lekelerinin çıktığını görür.

Bu sefer evvay ne yapalım boyacı ya verdiği paraya mı yoksa elbiselerine verdiği mi acısın? İşte bu gibi zararlara uğramamak için doğrudan Sultanhamam Mesedet han (28) numara da boya mütehasası Osman Abdurrahman atölyesine müracaat ederseniz eski boyası solmuş, renginin modası geçmiş olan çanta ve kunduralarınız fenni surette boyar ve yepyeni yapar hakikati anlamak bir tecrübe ile kâfidir.

Bir bay: İstanbulda veya Taksim civarında veyahüt Kadıköy, Erenköy, Göztepe, Süadiye ve Adalarda temiz bir Türk alışı arasında kalırförleri veya sobalı ve mobilyalı bir oda arıyor. 81853 telefonlu konuşunuz.

Topuzun çocuğu dayaktan mı öldü ?

Üsküdar'da oturan Topuz isimli bir şahsın 14 yaşındaki oğlu Salâhaddin, bundan bir müddet evvel bir arkadaşının tarafından dövülmüş ve birkaç gün sonra hastalanarak hastaneye kaldırılmıştır. Salâhaddin'in hastanede ölmesi, bu ölümün dayak yüzünden leri gelip gelmediğinin anlaşılması için cesedi morga kaldırılmıştır.